

PATVIRTINTA

VšĮ Rūdiškių PSPC
direktorius S. Jukniene
2011-02-14 įsakymu Nr.V-5

VIEŠOJI ĮSTAIGA RŪDIŠKIŲ PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRAS

**PASIRENGIMO VEIKLAI IR VEIKLOS EKSTREMALIOMIS
SITUACIJOMIS P L A N A S 2011 m.**

SUDERINTA

Trakų rajono savivaldybės administracijos
Saugos specialistas

PLANO STRUKTŪRA

Eil. Nr.		Lapo Nr.
1.	<i>Trumpa įstaigos charakteristika</i>	<i>1</i>
2.	<i>Plano paskirtis ir uždaviniai</i>	<i>2</i>
3.	<i>Teisiniai ir norminiai veiksnių plano pagrindai</i>	<i>3</i>
4.	<i>Ekstremalių situacijų šaltiniai ir galimas jų poveikis</i>	<i>4</i>
5.	<i>Veiksmai ekstremalių situacijų atvejais</i>	<i>5-6</i>
6.	<i>Valdymo, perspėjimo ir ryšių organizavimas</i>	<i>7-8</i>
7.	<i>CS veiksmai radioaktyviojo užterštumo atveju</i>	<i>9-10</i>
8.	<i>Veiksmai cheminio užterštumo atveju</i>	<i>11</i>
9.	<i>Veiksmai gaisrų ir sproginų atveju</i>	<i>12</i>
10.	<i>Veiksmai stichinių ir katastrofinių hidrometeorologinių reiškinių atvejais</i>	<i>13</i>
11.	<i>Veiksmai kitais galimais ekstremalių situacijų atvejais</i>	<i>14-15-16-17</i>

Priedai: *schema Nr. 1;*
schema Nr. 2;
kalio jodido kiekio paskaičiavimai;

1. TRUMPA ĮSTAIGOS CHARAKTERISTIKA

VšĮ Rūdiškių PSPC yra Trakų rajone, Rūdiškių sen., LT-21171 Trakų g.28, Rūdiškės. Pirminis sveikatos priežiūros centras yra vieno aukšto pastate.

Pastatas yra medinis.

Objektų su radioaktyviomis medžiagomis nėra.

Dirba 18 žmonių.

Specialiai įrengtų slėptuvių nėra, bet esant ekstremalioms situacijoms, kaip slėptuvės gali būti panaudotos rūsyje, kartu su katiline, esančios patalpos.

Darbuotojų ir pacientų išpėjimui yra telefoninis, vidinis telefoninis ryšys, pranešimas per pasiuntinius.

Sudarytos 5 ekstremalių situacijų valdymo ir koordinavimo grupės.

Ekstremalių situacijų atvejais (pagal poreikį) sveikatos priežiūros paslaugos bus teikiamos visą parą, organizuojant darbą dviem pamainomis.

2. PLANO PASKIRTIS IR UŽDAVINIAI

Plano paskirtis – įstaigos išankstiniu kryptingu pasirengimu ir veikla sumažinti ekstremalių situacijų galimybę, o joms įvykus – operatyviai pertvarkyti įstaigos veiklą pagal tiksliai apibrėžtą veiksmų seką, siekiant sušvelninti ekstremalios situacijos sukeltas pasekmes bei užtikrinti skubų ir kvalifikuotą būtinąsios pagalbos teikimą.

Plano uždaviniai:

- užtikrinti įstaigos pasirengimą ekstremalioms situacijoms (prevencinės priemonės rengiantis ekstremalioms situacijoms, galinčioms kilti įstaigos viduje ir už jos ribų);

- užtikrinti efektyvią įstaigos veiklą ekstremaliomis situacijomis (įstaigos viduje ir už jos ribų);

3. TEISINIAI IR NORMINIAI VEIKSMŲ PLANO PAGRINDAI

- 3.1. LR Vyriausybės 1999-05-07 nutarimas Nr. 543 “Dėl pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų profilaktikos kontrolės valstybinės strategijos priemonių palano patvirtinimo”;
- 3.2. LR Vyriausybės 1999-06-23 nutarimas Nr. 712 “Dėl civilinės saugos slėptuvių nuostatų”;
- 3.3. SAM 1998-05-25 įsakymas “Dėl sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių situacijų valdymo centro sudėties patvirtinimo”;
- 3.4. LR Vyriausybės 2000-02-01 nutarimas Nr. 109 “Dėl ekstremalių situacijų prevencijos Lietuvos Respublikoje tvarkos patvirtinimo”;
- 3.5. LR Vyriausybės 2000-02-01 nutarimas Nr.112 “Dėl gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos patvirtinimo”;
- 3.6. LR Vyriausybės 2000-02-01 nutarimas Nr.111 “Dėl civilinės saugos treniruočių ir pratybų rengimo tvarkos patvirtinimo”;
- 3.7. LR Vyriausybės 2000-02-04 nutarimas Nr.1223 “Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės Ekstremalių situacijų komisijos sudarymo, jos nuostatų ir sudėties patvirtinimo”
- 3.8. SAM 2004-04-08 įsakymas Nr.V-208 “Dėl būtinosios medicinos pagalbos paskauų teikimo tvarkos ir masto patvirtinimo “;
- 3.9. SAM 1997-03-18 įsakymas Nr.110 “Dėl karantininių ir kitų užkrečiamųjų ligų profilaktikos”;
- 3.10. LR aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymas Nr.217 “Dėl atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo”, ir įsakymo pakeitimas 2003-12-30 Nr. 722;
- 3.11. LR aplinkos ministro 1999-10-01 įsakymas Nr.312 “Dėl veiksmų ypatingųjų ekologinių ir kitų ekstremalių situacijų bei avarijų atvejais bei jų padarinių likvidavimo valdymo”;
- 3.12. LR SAM 2000-07-04 įsakymas Nr.380 “Dėl Lietuvos HN:2000 “Gyventojų apsauga įvykus radiacinei”branduolinei avarijai” patvirtinimo;
- 3.13. LR Seimo 2000-04-13 nutarimas Nr.VIII-1620 “Dėl LR civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos plėtros programos patvirtinimo”;
- 3.14. LR SAM 2003-03-06 įsakymas Nr.V-157 “Dėl Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos veiklos krizių ir ekstremalių situacijų atvejais tobulinimo”;
- 3.15. Lietuvos higienos norma HN 23-1993 “Kenksmingos medžiagos.Didžiausia leidžiama koncentracija darbo aplinkos ore”;
- 3.16. Lietuvos higienos norma HN 58-1998 “ Privalomojo sveikatos mokymo reikalavimai;
- 3.17. Lietuvos higienos norma HN 73 – 1997 “Pagrindinės radiacinės saugos normos” ;
- 3.18. Lietuvos higienos norma HN 84-1998 “Didžiausi leidžiami maisto žaliavų ir maisto produktų, pašarų radioaktyviojo užterštumo lygiai po branduolinės avarijos”;
- 3.19. Saugos darbo zonų likviduojant chemines avarijas nustatymo metodika”;
- 3.20. “LR gyventojų apsaugos avarijos Ignalinos AE atveju planas”, patvirtintas LR Vyriausybės 1995-05-04;

4. EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ ŠALTINIAI IR GALIMAS JŲ POVEIKIS

4.1. Ekstremalios situacijos gali susidaryti dėl vidinių ir išorinių rizikos veiksnių:
vidiniai – gaisras, sprogimas, pranešimas apie įstaigoje padėtus sprogmenis, karantininio susirgimo atsiradimas tik įstaigos patalpose.

išoriniai – radioaktyvinis, cheminis užterštumas, stichinių ir katastrofinių, hydrometeorologinių reiškinių atvejai, transporto avarijos, gaisro atvejai miesto objektuose.

4.2. Įvairūs nenumatyti karantininiai susirgimai, epidemijos, apsinuodijimai;

Šios ekstremalios situacijos gali padaryti didelius nuostolius aplinkai, žmonėms. Ekstremalios situacijos ir jų galimos pasekmės bei civilinės saugos veiksmai detalizuojami šio plano tolimesniuose skyriuose.

5. VEIKSMAI EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ ATVEJAIS

1. Susidarius ekstremalioms situacijoms, nelaimės ar avarijos atveju bei jų pasekmių likvidavimui, nepertraukiamo ir stabilaus valdymo užtikrinimui iš PSPC darbuotojų sudaromos Ekstremalių situacijų valdymo grupės:

► Valdymo grupė sudaryta iš 4 žmonių. Grupės vadovas S. Juknienė – VšĮ Rūdiškių PSPC direktorė;

Nariai: M.Liesienė bendruomenės slaugytoja;
 B.Kavaliūnienė bendruomenės slaugytoja;
 T.Kurmin bendruomenės slaugytoja;

► Veiklos ir ryšių koordinavimo grupė sudaryta iš 3 žmonių. Grupės vadovas odontologė Kristina Gegeckaitė (*įsakymo priedas Nr.1*);

► Aprūpinimo ir išdavimo individualių apsaugos priemonių grupė iš 3 žmonių. Grupės vadovas bendruomenės slaugytoja M.Liesienė (*įsakymo priedas Nr.2*);

► Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo grupė sudaryta iš 3 žmonių. Grupės vadovas gydymo pagalbai į namus teikti bendruomenės slaugytoja T.Kurmin (*įsakymo priedas Nr.3*);

► Medicinos pagalbos grupė iš 5 žmonių. Grupės vadovas BPG R. Malikėnas (*įsakymo priedas Nr. 4*);

► Viešosios tvarkos palaikymo grupė iš 3 asmenų. Grupės vadovas bendruomenės slaugytoja Meilutė Liesienė (*įsakymo priedas Nr.5*);

► Slėptuvių paruošimo ir evakuacijos grupė iš 3 žmonių. Grupės vadovas kūrėjas J.Vaicekauskas (*įsakymo priedas Nr.6*);

Ekstremalių situacijų atvejais sprendimą panaudoti turimas pajėgas priima VšĮ Rūdiškių PSPC direktorius R. Malikėnas. Jis atsako už pajėgų valdymą ir racionalų panaudojimą, nustato uždavinius ir užduočių vykdymo tvarką.

Jeigu ekstremalių situacijų mastas viršija PSPC pajėgų galimybes, pagalbos bus kreipiamasi į rajono savivaldybės situacijų valdymo centrą.

Apie ekstremalių situacijų pobūdį, keliamą grėsmę ir priimtus sprendimus bus pranešama Rūdiškių miesto seniūnijos ar rajono savivaldybės ekstremalių situacijų valdymo centrui.

Pagrindinė PSPC vadovietė numatyta rūsyje, esant aukštam radiacinio fono lygiui, kitais atvejais numatoma PSPC patalpose – direktoriaus kabinete
 Tel. 8~528 5 7303,

2. Perspėjimo ir ryšių organizavimas.

Civilinės saugos signalus, ir informaciją ekstremalių situacijų atveju PSPC gaus iš

rajono savivaldybės telefonu, ar per pasiuntinį, per rajono perspėjimo sistemą, įjungiant centralizuoto valdymo elektros sistemą ir laidinio radijo transliavimo tinklą.

PSPC darbuotojų ir pacientų perspėjimas ir informavimas bus organizuojamas panaudojus telefonus, vietinius ryšius, pasiuntinius.

Naudojami civilinės saugos aliarmo signalai:

- ▶ Dėmesio visiems;
- ▶ Radiacinis pavojus;
- ▶ Cheminis pavojus;

- ▶ Potvynio pavojus;
- ▶ Uragano pavojus;
- ▶ Oro pavojus;
- ▶ Biologinis pavojus;

PSPC, gavusi signalą, “Dėmesio visiems” darbuotojus ir pacientus informuoti telefonais, per pasiuntinius.

Už signalų ir informacijos priėmimą – perdavimą dirbantiesiems atsako PSPC vadovas.

Ryšį su Rūdiškių seniūnija, rajono savivaldybė organizuoti per telefoninį ryšį, pasiuntinius.

Civilinės saugos veiksmus PSPC organizuoti ir vykdyti, vadovaujantis civilinės saugos veiksnių elstremalių situacijų atvejais planu, kalendoriniu civilinės saugos planu.

VALDYMO, PERSPĖJIMO IR RYŠIO ORGANIZAVIMO EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ ATVEJ AIS

Eil.Nr.	Priemonės pavadinimas	Vykdy mo laikas	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
1.	Radioaktyvaus užteršimo atveju			
1.1.	Išgirdus signalą “Radiacinis pavojus” sukviesti įstaigos valdymo grupę	30 min.	ES valdymo grupės vadovas	
1.2.	Įspėti PSPC darbuotojus apie gautą signalą	40 min.	ES valdymo grupė ir Ryšių koordinavimo grupė	Pagal schemą Nr.1
1.3.	Užtikrinti CS ryšį su ES valdymo grupės vadovu	eigoje	Ryšių koordinavimo grupė	Priedas Nr.1
1.4.	Išduoti individualios apsaugos priemonės, esančias įstaigoje, pacientams ir personalui	3 val.	Apsaugos priemonių išdavimo grupė	Priedas Nr.2
1.5.	Personalo ir pacientų apsaugai panaudoti I-ų aukštų pusrūsių patalpas	6 – 10 val.	Slėptuvių paruošimo grupė	Priedas Nr.6
1.6.	Pasiruošti jodo profilaktikai ir ją pradėti gavus ES valdymo grupės vadovo įsakymą	Pagal nurodymą	Kabinetų gydytojai	Pagal normatyvus
1.7.	Užtikrinti viešąją tvarką PSPC teritorijoje. Aiškinti pacientams, personalui esamą situaciją, kaip elgtis.	Nuolat esant reikalui	Viešosios tvarkos palaikymo grupė	Priedas Nr. 5
1.8.	Palaikyti ryšį su rajono savivaldybės Civilinės saugos specialistu, vykdyti jo nurodymus	Nuolat	ES valdymo grupė	
1.9.	Remiantis realiais duomenimis, prognozuoti galimus sanitarinius nuostolius	pastoviai	ES valdymo grupė	

1.10.	Gavus pranešimą dėl evakuacijos organizuoti esamą transportą ir jo trūkstant kreiptis pagalbos į savivaldybę	Gavus nurodymą Iš rajono CS tarnybos	ES valdymo grupė	
2.	Cheminio užterštumo atveju			
2.1.	Išgirdus signalą "Cheminis pavojus" sukviesti ES valdymo grupę	20 min.	ES valdymo grupės vadovas	
2.2.	Organizuoti įstaigos teritorijos ir patalpų cheminio užterštumo pavojų, palaikant ryšį su visuomenės sveikatos centru	Pastoviai po signalo	Veiklos ir ryšių koordinavimo grupė	Priedas Nr.1
2.3.	Pranešti darbuotojams, padaliniams apie cheminį pavojų, organizuoti pastovų ryšį	nuolat	Veiklos ir ryšių koordinavimo grupė	Priedas Nr.1
2.4.	Aprūpinti esančius pacientus ir personalą individualios apsaugos priemonėmis	3 val.	Apsaugos priemonių išdavimo grupė	Priedas Nr.2
2.5.	Ruošti patalpas, jas hermetizuojant, personalo ir pacientų apsaugai	4 val.	Slėptuvių paruošimo ir evakuacijos grupė	Priedas Nr.6
2.6.	Išaiškinti cheminio užterštumo pobūdį, pasiruošti teikti medicininę pagalbą	4 val.	Medicinos pagalbos grupė	Priedas Nr.4
2.7.	Palaikyti ryšį su rajono savivaldybės CS specialistu, vykdyti jo nurodymus	pastoviai	ES valdymo grupė	
2.8.	Esant reikalui ruošti evakuacijai	Pagal rajono CS tarnybos nurodymą	Slėptuvių paruošimo ir evakuacijos grupė	Priedas Nr.6
3.	Stichinių nelaimių atveju (uragano)			
3.1.	Gavus signalą "Uragano pavojus" sukviesti ES valdymo grupę	20 min.	ES valdymo grupės vadovas	
3.2.	Informuoti darbuotojus, pacientus apie galimą pavojų	40 min.	Veiklos ir ryšių koordinavimo grupė	Priedas Nr.1
3.3.	Pasiruošti medikamentų, tvarsliaivos atsargas	skubiai	Bendruomenės slaugytoja	
3.4.	Nutraukti planinius darbus PSPC centre	skubiai	Kabinetų gydytojai	
3.5.	Pastatyti transportą saugioje vietoje	skubiai	Vairuotojai	
3.6.	Paruošti avarinius elektros energijos šaltinius, žibintus, žvakes ir kt. esamas apšvietimo priemonės	skubiai	Direktorius	
3.7.	Pasiruošti gaisrų gesinimui	Esant reikalui	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo grupė	Priedas Nr.3
3.8.	Pavojui praslinkus įvertinti pasekmes, nuostolius		ES valdymo grupė	
3.9.	Apie pasekmes pranešti rajono savivaldybės CS specialistui	Pasibaigus pavojui	ES valdymo grupės vadovas	
4.	Veiksmai gaisrų ir sprogimų atvejais			
4.1.	Gavus signalą apie gaisrą, informuoti priešgaisrinę tarnybą tel.01	nedelsiant	Priešgaisrinės apsaugos grupės vadovas	
4.2.	Informuoti personalą ir pacientus apie kilusį gaisrą	skubiai	Kabinetų gydytojai	
4.3.	Organizuoti personalo ir pacientų evakuaciją, informuoti GMP tel.(03)	skubiai	Kabinetų gydytojai	
4.4.	Informuoti rajono CS specialistą	Laike 30 min.	ES valdymo grupės vadovas	
4.5.	Pavojui praslinkus įvertinti pasekmes, nuostolius	Pasibaigus gaisrui	ES valdymo grupė	
4.6.	Apie pasekmes pranešti rajono savivaldybės CS specialistui	Pasibaigus gaisrui	ES valdymo grupės vadovas	

5.	Veiksmai karantininių susirgimų atvejais			
5.1.	Informuoti PSPC administraciją	nedelsiant	Kabinetų gydytojai	Schema Nr.2
5.2.	Informuoti reikalingos įstaigos vadovus	Laike 3 dienų	Direktorius	Schema Nr.2
5.3.	Perspėti dirbantį personalą ir pacientus	nedelsiant	Kabinetų gydytojai	
5.4.	Pastatyti ženklus PSPC teritorijoje apie perspėjimą dėl karantininių susirgimų	30 min.	Viešosios tvarkos palaikymo grupė	Priedas Nr.5
5.5.	Palaikyti viešąją tvarką PSPC teritorijoje	nuolat	Viešosios tvarkos palaikymo grupė	Priedas Nr.5
5.6.	Informuoti rajono savivaldybės gydytojo Tarnybą, sveikatos apsaugos ministeriją	Patvirtinus	Direktorius	Schema Nr.2

7. VEIKSMAI RADIOAKTYVIOJO UŽTERŠTUMO ATVEJU

Radioaktyviojo užterštumo šaltiniai ir galimi padariniai

7.1. PSPC teritorija gali būti užteršta radioaktyviomis medžiagomis šiais atvejais:

- ▶ įvykus avarijai Ignalinos AE;
- ▶ įvykus avarijai kaimyninėse valstybėse, kuriose yra AE;
- ▶ įvykus avarijai transporte, pervežant radioaktyvias medžiagas;
- ▶ nukritus dirbtiniam žemės palydovui su radioaktyviomis medžiagomis;
- ▶ sprogus branduoliniam užtaisui;

Gyventojai gali būti pavojingai apšvitinti ir susirgti spinduline liga. Galimi šie apšvitinimo šaltiniai:

- ▶ išoriniai – iš radioaktyvaus debesies ir radioaktyviosioms medžiagoms nusėdus ant žemės paviršiaus ir pastatų;
- ▶ vidiniai – įkvėpiant radioaktyvias medžiagas ir panaudojus užterštą maistą ar vandenį;
- ▶ kontaktiniai – nuo užterštų drabužių, avalynės;

Realiausią ir didžiausią radioaktyvaus užterštumo pavojų įstaigai kelia Ignalinos AE. Įvykus avarijai su elektrinės aktyviosios reaktoriaus zonos pažeidimu, PSPC teritorijoje gali susiklostyti šios situacijos:

- ▶ kilti radioaktyvaus užterštumo grėsmė, kai link PSPC teritorijos artėja radioaktyvus debesis (vyrauja šiaurės rytų vėjas);
- ▶ prasidėti betarpiškas PSPC teritorijos užteršimas radioaktyviosiomis medžiagomis.
- ▶ įstaigai gali negrėsti radioaktyvaus užterštumo pavojus, jei pučia palankūs vėjai (pietvakarių, vakarų arba pietų vėjas);

7.2. Veiksmai, kilus radioaktyvaus užteršimo grėsmei.

Pranešimą apie avariją atominėje elektrinėje ir informaciją apie padidėjusį radioaktyvumo lygį už 30 mkr/val. PSPC direktorius ar kitas įgaliotas asmuo gali gauti:

- ▶ iš priešgaisrinės komandos, kuri įjungta į rajono radiacinio stebėjimo fono stebėjimo sistemą (RFSS);
 - ▶ iš rajono savivaldybės;
 - ▶ iš masinės informacijos priemonių – radijo, televizijos;
- PSPC direktorius, gavęs informaciją apie avariją AE patvirtina jos gavimą CS specialistui ir preliminariai įvertina situaciją;
- ▶ informuoja personalą ir pacientus apie esamą padėtį;
 - ▶ skelbia signalą "Radiacinis pavojus" ir pateikia PSPC personalui rekomendaci-

jas dėl elgesio taisyklių, jodo preparatų panaudojimo, nurodo apsaugos priemonės;

- ▶ sukviečia PSPC valdymo grupę ir organizuoja kitų grupių darbą;
- ▶ įveda pastovų budėjimą, viešosios tvarkos palaikymą;
- ▶ patikrina ryšio ir perspėjimo priemonių darbą, bei palaiko nuolatinį ryšį su rajono

CS specialistu, ir praneša apie PSPC pasiruošimą darbui;

- ▶ ruošiasi jodo profilaktikai;

dirbantiems duodamas nurodymas dėl jodo preparatų panaudojimo (pagal atskirą rajono CS specialisto nurodymą) prieš 5 – 6 val. iki prognozuojamo radiacinio užteršimo;

jodo kiekis – pagal skaičiuotę, sudarytą vadovaujantis LR vyriausiojo gydytojo higienisto 1993-05-11 raštu Nr.133 patvirtintais radiacinės saugos kriterijais ir LR Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos priimtais sprendimais.

Dozavimas:

- ▶ suaugusiems – 130mg kalio jodato;
- ▶ vaikams – 0,065 mg kalio jodato;
- ▶ naujagimiams, maitinančioms krūtimi, jodas neduodamas. Jį gauna su motinos pienu, jei ji sunaudoja 130 mg stabilaus jodo. Vartojimo periodiškumas 1x per parą, visą laiką kai į organizmą gali patekti radioaktyvus jodas. Ilgiausias stabilaus jodo vartojimo laikas suaugusiems – 10 parų, vaikams ir nėščioms moterims ne ilgiau 2 paras;
- ▶ ruošia patalpas personalo ir pacientų apsaugai (sandarinti rūsius);
- ▶ ruošia vandens atsargas hermetiškoje taroje;
- ▶ išduoda darbuotojams individualios apsaugos priemonės (priedas Nr.4);
- ▶ nutraukia vykdomus negyvybiškai svarbius darbus;
- ▶ informuoja miesto seniūną apie vykdomas priemones;

Radioaktyvaus užteršimo atveju

PSPC vadovas, gavęs informaciją apie padidėjusį radiacijos lygį arba signalą “Radiacinis pavojus”, nedelsdamas patvirtina minėtos informacijos arba signalo gavimą rajono CS specialistui.

PSPC direktorius skelbia radiacinio pavojaus signalą ir pateikia dirbantiems rekomendacijas dėl elgesio taisyklių, dėl jodo preparatų panaudojimo, jeigu jie panaudoti ankščiau.

Organizuoja nedelsiama dujųkaukių ir kitų kvėpavimo organų apsaugos priemonių panaudojimą (priedas Nr.2).

Pagal rajono mero nurodymą vykdo laikiną darbuotojų iškėlimą į saugias vietas (jei yra reikalas).

Gręsiant radiaciniam užteršimui, personalas ir pacientai perkeliama į paruoštas užsandarintas patalpas rūsiuose.

Esant reikalui atlikti specialų žmonių sanitarinį apšvarinimą pagal visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimosi centro rekomendacijas.

9. VEIKSMAI CHEMIMIO UŽTERŠIMO ATVEJU

Cheminio užteršimo šaltiniai ir galimi padariniai

Dažniausiai pasitaikantys užteršimo židiniai yra amoniako, chloro, sieros dioksido, gyvsidabrio, pesticidų ir kitų cheminių medžiagų.

Chloro savybės – žalsvos spalvos, aštraus kvapo dujos, sunkesnės už orą. Gerai užpildo rūsius, daubas. Dirgina kvėpavimo takus, akių gleivinę, ašaroja akys, pykina.

Apsaugai – dujokaukės su V, M ar BKF tipo dėžutėmis. Galima naudoti vatos ir marlės raištį, sudrėkintą su 2% geriamosios sodos tirpalu.

Amoniako savybės - bespalvės dujos, lengvesnės už orą 2 kartus, gerai tirpsta vandenyje. Amoniako ir oro mišinys sprogsa. Pavojingas įkvėpus. Apsinuodijus – kosulys, dusulys, stipriai erzina gleivinę ir odą, sukelia ašarojimą. Didelės koncentracijos dirgina CNS, atsiranda traukuliai.

Pirmoji pagalba - išvesti į gryną orą, duoti sudrėkinto deguonies, odą, akis ir gleivines plauti vandeniu arba 2% boro rūgšties tirpalu 15 min. Sutrikus kvėpavimui – 1 ml 0,1% atropino, 1 ml 1% dimedrolio, oda patepama 2% acto rūgšties tirpalu.

Apsaugai:

- ▶ izoliuojančioji dujokaukė;
- ▶ pramonės filtruojančioji dujokaukė “KD”, ”M” markės;
- ▶ respiratorius RPG – 67 KD tipo;
- ▶ vatos – marlės raištis, sumirkytas 5% citrinos rūgšties tirpalu, boro rūgšties tirpalu;
- ▶ kostiumas, apsaugantis nuo nuodingų aerozolių, guminiai batai, pirštinės;

Veiksmai avarijos atveju

Gavus pranešimą “Cheminis pavojus” prognozuoti nuodingų medžiagų sklidimo kryptį, greitį, įvertinti situaciją (skambinti rajono CS specialistui tel. 8~528 5 83 15);

- ▶ informuoti personalą apie esamą situaciją;
- ▶ užsandarinti patalpas (duris, orlaides, langus, išjungti šildymo prietaisus, šviesą, dujas);
- ▶ aprūpinti personalą ir pacientus individualios apsaugos priemonėmis (priedas Nr.2);
- ▶ apsaugoti maistą ir vandenį;
- ▶ organizuoti pirmosios medicininės pagalbos suteikimą nukentėjusiems (priedas Nr.4);
- ▶ informuoti SAM ESSC apie vykdomas priemones ir padarinius;
- ▶ esant dideliame avarijos mastui, kreiptis pagalbos į savivaldybės CS specialistą;

10. GAISRŲ IR SPROGIMŲ ATVEJU

Gaisro ir sproginio tikimybė ir galimos pasekmės

Gaisrai gali kilti gyvenvietėse, įmonėse, įvairiuose statiniuose, transporto priemonėse. Sproginiai gali atsirasti grubiai pažeidus darbo saugos reikalavimus, naudojant lengvai užsidegančias medžiagas, dujas.

Kilus gaisrui (ar sproginui) PSPC vadovas ar atsakingi asmenys nedelsiant turi imtis priemonių gaisrui gesinti ir sproginio padariniams likviduoti savo jėgomis, kol atvyks gaisrinė.

Veiksmai:

- ▶ informuoti priešgaisrinę tarnybą tel.**01**;
- ▶ policiją tel.**02**;
- ▶ informuoti personalą ir pacientus apie keliamą grėsmę;
- ▶ organizuoti personalo ir pacientų evakuaciją;
- ▶ informuoti greitąją medicinos pagalbą;
- ▶ pranešti apie įvykį ir kokių imamasi priemonių savivaldybės CS specialistui;
- ▶ kai esamų įstaigos pajėgų nepakanka, kreiptis pagalbos į savivaldybės CS specialistą;

11. STICHINIŲ IR KATASTROFINIŲ HIDROMETEROLOGINIŲ REIŠKINIŲ ATVEJAI

Galimi reiškiniai ir padariniai

Galimi tokie stichiniai ir katastrofiniai reiškiniai: audros, uraganai, viesulai, škvagai, liūtys, pūgos, lijdendra, smarkus sniegas, pavasario polaidžiai ir kt.

Šių reiškinių pasiekoje gali būti sugadintos elektros perdavimo linijos, ryšių tinklai, Sugadintos transformatorinės, sugriauti ar apgadinti gyvenamieji namai, sutrikdytas žmonių aprūpinimas maistu, vandeniu, nutrūkęs šilumos, elektros tiekimas. Galimi žmonių sužalojimai ir mirties atvejai.

Veiksmai

Gavus informaciją apie artėjantį stichinį ar katastrofinį reiškinį (per radiją, televiziją), skelbiamas signalas "Uragano pavojus":

- ▶ informuoti PSPC darbuotojus, pacientus;
- ▶ ruošti darbui esant ekstremaliai situacijai:
 - nutraukti planinius darbus;
 - ruošti avarinį apšvietimą (žibales lempas, žvakes ir kt.);
 - organizuoti ryšių sistemą;
 - paruošti vandens;
 - užtikrinti pagalbos teikimą nukentėjusiems;
 - evakuoti pacientus ir darbuotojus į žemesnes patalpas esant uraganui;
 - išjungti elektros prietaisus, dujas;
 - užsandarinti langus, orlaides;
 - registruoti duomenis apie stichijos padarinius;
 - perduoti informaciją savivaldybės CS specialistui;

Reiškiniams praėjus :

- ▶ apžvelgti padarinius;
- ▶ vykdyti atstatomuosius avarinius darbus, gaisrų gesinimą;
- ▶ iškviesti reikalui esant priešgaisrines pajėgas tel.01;
- ▶ policiją tel.02;
- ▶ elektros tinklų pajėgas tel. 8~528 5 54 85;
- ▶ rinkti, analizuoti duomenis apie stichijos padarinius, atliekamus darbus;
- ▶ pateikti savivaldybės CS specialistui suvestinę apie stichijos padarinius (atsakingas įstaigos vadovas);
- ▶ organizuoti stichinės nelaimės padarinių likvidavimą bei darbų atlikimo kontrolę;
- ▶ jeigu stichinės nelaimės mastai yra ypač dideli ir įstaigos pajėgomis padarinius likviduoti neįmanoma, kreiptis pagalbos į savivaldybės CS specialistą.

12. KITAIŠ GALIMAIŠ EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ ATVEJAIŠ

12.1. Karantininių susirgimų atvejais, gavus pranešimą apie karantininį susirgimą

Veiksmai:

- ▶ informuoti PSPC, visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimosi centrą, GMP, rajono savivaldybę, Sveikatos apsaugos ministeriją apie išaiškintą karantininį susirgimą (karantininių susirgimų skubios informacijos schema Nr.2);
- ▶ palaikyti viešąją tvarką, pastatyti ženklus apie perspėjimą dėl karantininių susirgimų (priedas Nr.5);

12.2. Įvykus avarijai dujotekyje

Trumpa dujotiekio charakteristika, galimos avarijos padariniai.

Transportuojamos dujos (metanas) - lengvesnės už orą, bespalvės, 5 – 10% mišinys su oru gali sprogti, o esant jų koncentracijai su 20% ir daugiau – gali uždusti žmonės. Todėl įvykus avarijai, išsiveržusios dujos gali užsidegti, sprogti, apnuodyti.

Ypatingai pavojingas yra neužsidegusių dujų išsiveržimas, nes susidaręs dujų ir oro mišinys gali sprogti nuo bet kokios ugnies kobirkšties ar dotonuoti nuo smūgio. Tuomet į sprogimo zoną patekę žmonės ar transporto priemonės gali nukentėti ypač stipriai. Pavojingos zonos dydis gali siekti iki 50 – 200 metrų spinduliu apie avarijos vietą.

Gavus pranešimą apie įvykusią avariją:

- ▶ perspėti darbuotojus;
- ▶ ruošti medicinos pagalbos teikimui nukentėjusiems (priedas Nr.4);

12.3. Kitais ekstremalių situacijų atvejais (masinių apsinuodijimų ir kt.)

- ▶ perspėti dirbantį personalą ir pacientus apie grėšiantį pavojų;
- ▶ pasiruošti teikti medicinos pagalbą nukentėjusiems (priedas Nr.4);
- ▶ organizuoti darbuotojų ir pacientų apsaugą, aprūpinti individualios apsaugos priemonėmis (priedas Nr.2);
- ▶ evakuoti darbuotojus ir pacientus iš pavojingos zonos;
- ▶ surinkti duomenis apie pasekmes ir teikti informaciją miesto seniūnijai ar savivaldybės CS specialistui;

12.4. Gavus pranešimą esant įtarimui apie padėtą sprogmenį

- ▶ apriboti personalo ir darbuotojų priėjimą prie įtariamo objekto;
- ▶ informuoti administraciją;
- ▶ pranešti policijos komisariatui;
- ▶ pranešti priešgaisrinei tarnybai;
- ▶ pranešti savivaldybės CS specialistui;
- ▶ vykdyti atvykusių gelbėjimo tarnybų nurodymus;
- ▶ evakuoti pacientus ir dirbantį personalą iš pavojingos zonos;

KALIO JODIDO KIEKIO PASKAIČIAVIMAS

Viso darbuotojų - 18;

PASTABA. Suaugusiems ir vaikams nuo 3 metų kalio jodido dozė 1 žmogui 1 parai –
0,130x10 (parų) = 1,3
Vaikams iki 3 metų ir nėščioms moterims 1 dozė - 0 065x2 (paros) =0,13

VEIKLOS IR RYŠIŲ KOORDINAVIMO GRUPĖ

Vardas pavardė	Gyvenamosios vietos adresas	Darbo tel. numeris	Asmeninio tel . Nr	Pastaba
Snieguolė Juknienė	Architektų g.58-29, Vilnius	8 528 57606	68652053	

APRŪPINIMO IR IŠDAVIMO INDIVIDUALINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ GRUPĖ

Vardas pavardė	Gyvenamosios vietos adresas	Darbo tel. numeris	Asmeninio tel . Nr	Pastaba
Meilutė Liesienė	Gėlių g.7a, Rūdiškės	8 528 57823	57305	

PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO GRUPĖ

Vardas pavardė	Gyvenamosios vietos adresas	Darbo tel. numeris	Asmeninio tel . Nr	Pastaba
Teresa Kurmin	Naujoji g. 12-11, Rūdiškės	8 528 57 606	57421	

MEDICINOS PERSONALO GRUPĖ

Vardas pavardė	Gyvenamosios vietos adresas	Darbo tel. numeris	Asmeninio tel . Nr	Pastaba
Snieguolė Juknienė	Architektų g. 58-29, Vilnius	8 528 57303	868652053	
Ona Latvienė	Liponių km.	41516	41516	

VIEŠOSIOS TVARKOS PALAIKYMO GRUPĖ

Vardas pavardė	Gyvenamosios vietos adresas	Darbo tel. numeris	Asmeninio tel . Nr	Pastaba
Meilutė Liesienė	Gėlių g.7a, Rūdiškės	8 528 57 823	8 528 57305	

